

YANGI RENESSANS

RESPUBLIKA ILMIY JURNALI

2025

+998945668868

www.innoworld.net

Google Scholar

zenodo

OpenAIRE

**INNOVATIVE
WORLD**

YANGI RENESSANS

**RESPUBLIKA ILMIY JURNALI
TO'PLAMI**

2 - JILD, 1 - SON

2025

 Google Scholar

 [®] digital object
identifier

ResearchGate

zenodo

ADVANCED SCIENCE INDEX

OpenAIRE

Academic
Resource
Index
ResearchBib

Directory of Research Journals Indexing

www.innoworld.net

O'ZBEKISTON-2025

**YUMSHOQ KO'NIKMALAR: QATTIQ KO'NIKMALARNI ORTDA
QOLDIRADIGAN YANGI USTUNLIK****Astanova Nodira Djuraevna**Osiyo texnologiyalari universiteti
assistent o'qituvchisi**ORCID: 0009-0003-4819-9776****Zokirov Ulug'bek Inom o'g'li**

Axborot texnologiyalari va menejment universiteti assistent o'qituvchisi

ORCID: 0009-0001-5357-3270

Annotatsiya. Ushbu maqolada yumshoq ko'nikmalar tushunchasi, uning ahamiyati va tarixi ko'rib chiqiladi. Yumshoq ko'nikmalar (soft skills) — bu insonlarning xarakter xususiyatlari, shaxslararo munosabatlari va muloqot qobiliyatlari bo'lib, ish joyida va shaxsiy hayotda muvaffaqiyatga erishishda muhim rol o'ynaydi. Yumshoq ko'nikmalar qattiq ko'nikmalar (hard skills) dan farqli ravishda texnik bilim va mahoratlarga asoslanmaydi. Ushbu ko'nikmalar muloqot qilish, tashkilotchilik, jamoaviy ish, tanqidiy fikrlash, ijtimoiy ko'nikmalar, ijodkorlik va moslashuvchanlikni o'z ichiga oladi.

Kalit so'zlar: yumshoq ko'nikmalar (soft skills), qattiq ko'nikmalar (hard skills), muloqot qilish, jamoaviy ish, tashkilotchilik, tanqidiy fikrlashi, ijtimoiy ko'nikmalar, ijodkorlik, moslashuvchanlik, hissiy intellekt, mehnat bozori, ish joyida muvaffaqiyat, kelajakdagi ko'nikmalar

Аннотация: В данной статье рассматривается понятие мягких навыков, их значение и история. Мягкие навыки (soft skills) — это личные качества, межличностные навыки и коммуникативные способности, которые играют важную роль в достижении успеха как на рабочем месте, так и в личной жизни. В отличие от жёстких навыков (hard skills), мягкие навыки не основаны на технических знаниях и умениях. Эти навыки включают в себя умение общаться, организаторские способности, работу в команде, критическое мышление, социальные навыки, креативность и адаптивность.

Ключевые слова: мягкие навыки (soft skills), жёсткие навыки (hard skills), общение, командная работа, организаторские способности, критическое мышление, социальные навыки, креативность, адаптивность, эмоциональный интеллект, рынок труда, успех на рабочем месте, навыки будущего.

Abstract: This article discusses the concept of soft skills, their importance, and their history. Soft skills are personal qualities, interpersonal skills, and communication abilities that play a significant role in achieving success both in the workplace and in personal life. Unlike hard skills, soft skills are not based on technical knowledge and expertise. These skills include communication,

organizational skills, teamwork, critical thinking, social skills, creativity, and adaptability.

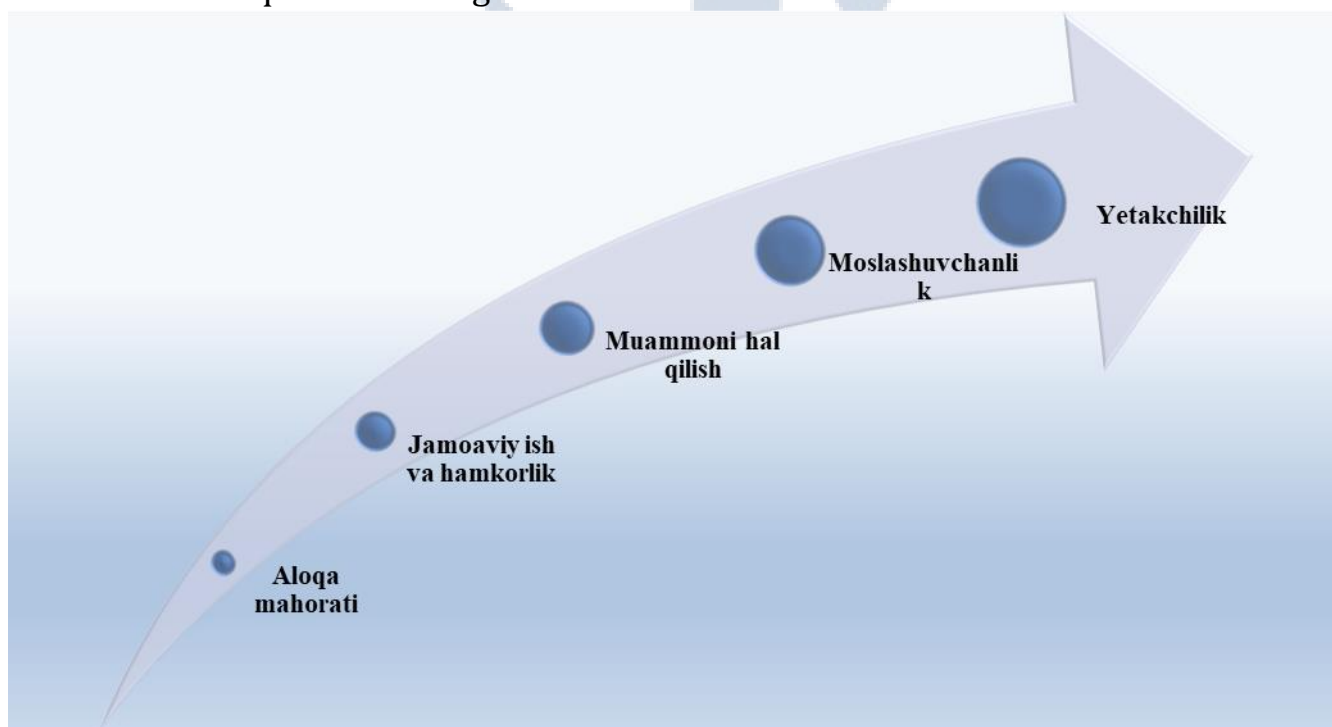
Keywords: soft skills, hard skills, communication, teamwork, organizational skills, critical thinking, social skills, creativity, adaptability, emotional intelligence, labor market, workplace success, future skills.

Kirish. Yumshoq ko'nikmalarni ahamiyati. Yumshoq ko'nikmalar — bu odamlarning xarakter xususiyatlari va boshqalar bilan muvaffaqiyatli ishlash yoki o'zaro aloqalarni o'rnatishga yordam beruvchi shaxsiy ko'nikmalardir. Bunga jamoaviy ish, vaqtni boshqarish, empatiya va vazifalarni bo'lish kabi ko'nikmalar kiradi.

Yumshoq ko'nikmalar qattiq ko'nikmalar (inglizcha: Hard Skills) dan farqli ravishda texnik bilim va mahoratlar emas. Masalan, kompyuter dasturlash yoki hisob-kitob qilish qattiq ko'nikmalar hisoblanadi. Yumshoq ko'nikmalar esa boshqalar bilan munosabat o'rnatish, jamoa bilan ishlash va rahbarlik qilish kabi qobiliyatlarni o'z ichiga oladi.

Yumshoq ko'nikmalar (soft skills) - bu ish joyida va shaxsiy hayotda zarur bo'lgan shaxsiy fazilatlar, odatlar, shaxslararo qobiliyatlar va muloqot qobiliyatlar. Ular odamlar bilan samarali muloqot qilish, muammolarni hal qilish, jamoada ishlash, vaqtni boshqarish va o'zgaruvchan sharoitlarga moslashish kabi ko'nikmalarni o'z ichiga oladi.

Yumshoq ko'nikmalarga misollar:

Yumshoq ko'nikmalar faqatgina professional muvaffaqiyat uchun emas, balki shaxsiy rivojlanish va samarali muloqot uchun ham muhimdir. Ular xodimlarning jamoaviy ish qobiliyatini oshiradi, muammolarni samarali hal qilishga yordam beradi va ish joyidagi munosabatlarni yaxshilaydi.

"Yumshoq ko'nikmalar" atamasi 1960-yillarning oxirida AQSh armiyasi tomonidan yaratilgan. Dastlab, bu atama mashinadan foydalanishni talab qilmaydigan har qanday mahoratni bildirgan. Keyinchalik u ijtimoiy va muloqot qobiliyatlarni ham o'z ichiga olgan holda kengaytirildi.

Qattiq ko'nikmalar (hard skills) texnik bilim va malakalarni anglatadi, yumshoq ko'nikmalar esa insonning professional va shaxsiy fazilatlarini ifodalaydi. Ikkala turdagi ko'nikmalar ham ish joyida muhim rol o'ynaydi, lekin yumshoq ko'nikmalar odamlar bilan ishlashda asosiy ahamiyatga ega.

Jahon Iqtisodiy Forumi tomonidan tuzilgan kelajag ish o'rinlari hisobotiga ko'ra, 2025-yilga kelib murakkab muammolarni yechish, tanqidiy fikrlash, ijodkorlik, odamlarni boshqarish va emosional intellekt kabi ko'nikmalar ish joylarida eng muhim ko'nikmalar qatoriga kiradi deb prognoz qilingan edi. Haqiqatdan ham bugungi kunga kelib, bu mahoratlarning zarur va ahamiyatli faktorga aylandi.

Ko'pincha, ushbu yumshoq ko'nikmalarning ahamiyati yetarli darajada qadrlanmaydi. Tashkilotlar ko'pincha xodimlarning ish joyida o'zini qanday tutishi, tashabbus ko'rsatishi, samarali muloqot qilishi va tinglash ko'nikmalariga ega ekanligini taxmin qilishadi. Ammo amalda bu doimo to'g'ri emas.

Yumshoq ko'nikmalar boshqalar bilan yaxshi munosabatlar o'rnatish, ishonchni shakllantirish va jamoani muvaffaqiyatli boshqarishda muhim rol o'ynaydi. Ushbu ko'nikmalar nafaqat ish joyidagi muvaffaqiyat, balki kompaniyangizning rivojlanishi va shaxsiy hayotingizdagi muvaffaqiyatlar uchun ham zarurdir.

Nima uchun yumshoq ko'nikmalar muhim? Ko'pchilik bilan muloqot qilish va hamkorlik qilish jarayonlari ma'lum bir yumshoq ko'nikmalarga ega bo'lishni talab qiladi. Masalan, kompaniyada siz yangi shartnomani qo'lga kiritish uchun muzokaralar olib borishingiz, o'z g'oyalaringizni hamkasblaringizga taqdim etishingiz yoki yangi ish topish uchun tarmoq yaratishingiz mumkin. Har kuni yumshoq ko'nikmalardan foydalanamiz va ularni rivojlantirish ko'proq biznes muvaffaqiyatiga erishish va karyerani tezroq rivojlantirishga yordam beradi.

Aksincha, yumshoq ko'nikmalar yetishmasligi sizning imkoniyatlaringizni cheklashi yoki hattoki biznesingizning muvaffaqiyatsizlikka uchrashiga olib kelishi mumkin. Kuchli liderlik, vazifalarni bo'lish, jamoaviy ish va muloqot qobiliyatlarini rivojlantirish orqali loyihalarni yanada samarali boshqarishingiz, hammaga mos keladigan natijalarni taqdim etishingiz va hatto boshqa odamlar bilan muloqotingizni yaxshilash orqali shaxsiy hayotingizda ham ijobiy o'zgarishlarga erishishingiz mumkin.

Yumshoq ko'nikmalarning ahamiyatini qo'llab-quvvatlovchi misollar: Karyera o'sishi va lavozim ko'tarilishi. 2017-yilda o'tkazilgan iCIMS Hiring

Insights tadqiqotiga ko'ra, "Ishga qabul qilish bo'yicha mutaxassislarining 94 foizi yumshoq ko'nikmalari kuchliroq bo'lgan xodimlar tajribasi ko'proq bo'lgan, lekin yumshoq ko'nikmalari zaifroq bo'lgan xodimlarga qaraganda rahbarlik lavozimiga ko'tarilish ehtimoli ko'proq deb hisoblaydi."

Zamonaviy ish joyi o'zaro munosabatlarga asoslangan. Faol tinglash, hamkorlik qilish, g'oyalarni taqdim etish va hamkasblar bilan muloqot qilish kabi ko'nikmalar zamonaviy ish joylarida yuqori baholanadi. Kuchli yumshoq ko'nikmalar mahsuldor, hamkorlikka asoslangan va sog'lom ish muhitini ta'minlaydi, bu esa tobora raqobatbardosh bo'lib borayotgan dunyoda tashkilotlar uchun muhimdir.

Mijozlar va klientlar yumshoq ko'nikmalarni talab qilishadi. Hozirgi kunda iste'molchilar internet va smartfonlar tufayli qayerdan xarid qilishlarini tanlash imkoniyatiga ega. Ular uchun qulaylik va arzon narxlar oson topiladi, shuning uchun mijozlarga xizmat ko'rsatish muayyan biznesni tanlashga ta'sir qiluvchi omilga aylanadi.

Kelajakdagi ish joylari yumshoq ko'nikmalarga tayanadi. Avtomatlashtirish va sun'iy intellekt tufayli ishlarning katta qismi yumshoq ko'nikmalarga tayanadigan bo'ladi. Deloitte Access Economics tomonidan o'tkazilgan tadqiqotga ko'ra, "2030-yilgacha barcha ishlarning uchdan ikki qismi yumshoq ko'nikmalar bilan bog'liq bo'ladi".

Yumshoq ko'nikmalarni avtomatlashtirish qiyin. Hissiy intellekt kabi yumshoq ko'nikmalarni avtomatlashtirish va o'zlashtirish qiyin va yaqinda avtomatlashtirish imkoniyati yo'q. Shu sababli, ular yaqin kelajakda yanada qadrlil bo'lib borishi kutilmoqda.

Ishga qabul qilish bo'yicha mutaxassislar yumshoq ko'nikmalarni talab qilishadi. Yumshoq ko'nikmalar mehnat bozorida juda talab qilinadi. Harvard talabasi tomonidan 2017-yilda yozilgan mehnat bozorida ijtimoiy ko'nikmalarning ahamiyati haqidagi maqolaga ko'ra, AQSh mehnat bozorida yuqori darajadagi ijtimoiy o'zaro aloqalarni talab qiladigan ish o'rinlari ulushi qariyb 12 foizga oshgan. LinkedIn tadqiqotlariga ko'ra, eng talab qilinadigan yumshoq ko'nikmalar quyidagilardan iborat:

Muloqot qilish (Kommunikatsiya): Muloqot qilish qobiliyati samarali ishlash uchun juda muhim. Bu ko'nikma boshqa odamlar bilan fikr almashish, tushuntirish, tinglash va ma'lumotni aniq yetkazish imkonini beradi. Yaxshi muloqot qilish qobiliyati o'z g'oyalarni aniq ifodalash, muammolarni aniqlash va yechimlarni taklif qilish imkoniyatini beradi. Ish joylarida xodimlar va rahbarlar o'rtasida tushunmovchiliklarni kamaytiradi, shuningdek, mijozlar bilan muvaffaqiyatli munosabatlarni o'rnatishda yordam beradi.

Tashkilotchilik (Organizational Skills): Tashkilotchilik ko'nikmasi vaqtni samarali boshqarish, resurslarni taqsimlash va topshiriqlarni rejalashtirishda muhim rol o'ynaydi. Yaxshi tashkilotchilik ishlarning o'z vaqtida va sifatli bajarilishini ta'minlaydi. Ushbu ko'nikma loyihalarni muvaffaqiyatli

boshqarish, maqsadlarga erishish va samaradorlikni oshirishga yordam beradi.

Jamoaviy ish (Teamwork). Jamoaviy ish boshqa odamlar bilan birgalikda ishlash va umumiy maqsadlarga erishish uchun juda muhimdir. Jamoaviy ish ko'nikmasi muvaffaqiyatli hamkorlikni ta'minlaydi, muammolarni birgalikda hal qilish va yangi g'oyalarni yaratishga yordam beradi. Boshqalarni tinglash va ularning fikrlarini inobatga olish orqali yaxshiroq qarorlar qabul qilish mumkin.

Tanqidiy fikrlash (Critical Thinking) Tanqidiy fikrlash muammolarni chuqur tahlil qilish, asosiy sabablarni aniqlash va ularga yechim topish imkoniyatini beradi. Ma'lumotlarni o'rganish, xatolarni aniqlash va to'g'ri qarorlar qabul qilish jarayonlarida muhim ahamiyatga ega. Zamonaviy ish joylarida tez o'zgarishlarga moslashish va innovatsiyalarni yaratishda zarur ko'nikma.

Ijtimoiy ko'nikmalar (Social Skills). Boshqalar bilan yaxshi munosabat o'rnatish va hamkorlik qilish qobiliyatini oshiradi. Ish joyida jamoa a'zolari bilan yaxshi aloqalar o'rnatish va mijozlar bilan muloqot qilishda muvaffaqiyatga erishishga yordam beradi. Stressni boshqarish, nizolarni hal qilish va boshqalarning his-tuyg'ularini tushunish kabi ko'nikmalarni o'z ichiga oladi.

Ijodkorlik (Creativity). Ijodkorlik yangi g'oyalarni ishlab chiqish, innovatsiyalar yaratish va mavjud muammolarga noyob yechimlar topishda juda muhimdir. Yangi mahsulotlar yoki xizmatlar yaratishda, marketing strategiyalarini ishlab chiqishda va kompaniyani raqobatbardosh qilishda katta rol o'ynaydi. Ijodkorlikni rivojlantirish orqali o'rganish jarayonlari va innovatsiyalarni joriy qilish tezlashadi.

Muvofiqlashish qobiliyati (Adaptability). O'zgargan sharoitlarga moslashish, yangi vaziyatlarda muvaffaqiyatli ishlash va o'zgarishlarga tez javob berish qobiliyatidir. Tez rivojlanayotgan texnologiyalar va o'zgarmoqda bo'lgan biznes muhitida moslashish muhim omil hisoblanadi. Moslashuvchanlik yuqori darajadagi stressni boshqarish va turli muammolarni hal qilishda yordam beradi.

Adabiyotlar.

1. Rustamovna, D. L. BO 'LAJAK O 'QITUVCHILARDA KASBIY KO 'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISHDA "SOFT SKILLS" AHAMIYATI.
2. Carnegie, D. (1981). How to Win Friends and Influence People. Pocket Books.
3. Goleman, D. (1995). Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ. Bantam Books.
4. Djuraevna, A. N., & Inom o'g, Z. U. B. (2025). MENEJERLARNING INNOVATION BOSHQARUV KOMPETENTLIGINI

SHAKLLANTIRISHNING DIDAKTIK ASOSLARI. YANGI O 'ZBEKISTON, YANGI TADQIQOTLAR JURNALI, 2(5), 503-507.

5. Bekmurodov, B., & Zokirov, U. (2024). Raqamli moliyaviy texnologiyalarning boshqaruvdagi roli va uning O 'zbekiston uchun ahamiyati. SYNAPSES: Insights across the disciplines, 1(4), 79-85.
6. Yacob, Y., Ali, J. K., Roslin, R., & Ting, H. (2018). The relationships between member participation, trust, Behavioural loyalty, and the moderating effect of ethnicity: An explanatory study of value co-creation among cooperative members in Sarawak. International Journal of Business and Society, 19(2), 505-522.
7. Hidayati, T., Ilmi, Z., & Kasuma, J. (2022). How authentic leadership promotes job performance? The mediating role of organizational climate. International Journal of Sustainable Development and Planning, 17(5), 1431-1440.

INNOVATIVE
WORLD

